

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди
Ю. Д. Бойчук

«22» січня 2021 року

Програма та критерії оцінювання
фахового вступного випробування
з «Педагогіки початкової освіти»
для вступників з числа іноземних громадян й осіб без громадянства
на здобуття ступеня «магістр»
за спеціальністю **013 «Початкова освіта»**
освітня програма «Початкова освіта»

ПРОГРАМА
З ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
для вступників на основі освітнього ступеня бакалавра
для здобуття освітнього ступеня МАГІСТРА
за освітньою програмою Початкова освіта
за спеціальністю 013 Початкова освіта

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Початок другого тисячоліття характеризується глобалізацією суспільного розвитку, зближенням націй, народів, держав, освітніх систем, відбувається перехід людства від індустріальних до науково-інформаційних технологій, які значною мірою базуються на інтелектуальній власності, знаннях і обумовлюються рівнем наукового потенціалу країни.

Розвиток України має визначатися в загальному контексті європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» реформою вищої освіти передбачається перехід до динамічної ступеневої підготовки фахівців, запровадження двоциклової підготовки (бакалаврат, магістратура), оволодіння ними сучасними інноваційними технологіями.

Стратегія розвитку сучасного українського суспільства в умовах соціально-економічних реформ об'єктивно потребує підвищення вимог до освітньої системи та професійної підготовки фахівців високої кваліфікації.

Перехід педагогічної школи до ступеневої системи освіти передбачає оновлення змісту базової педагогічної освіти бакалаврів, а також розробку змісту, форм і методів педагогічної підготовки магістрів як фахівців найвищого кваліфікаційного рівня, котрі в майбутньому поновлять склад науковців із різних галузей науки та викладацький корпус закладів вищої освіти, спеціалізованих середніх навчальних закладів із поглибленим вивченням окремих предметів, гімназій, ліцеїв, коледжів.

Вступники повинні мати:

уявлення: про предмет і категорії педагогіки початкової освіти; початкову освіту як педагогічну систему; методи й методики педагогічних досліджень; основні напрями діяльності вчителя початкової школи; педагогічну культуру вчителя початкової школи; культуру педагогічного спілкування вчителя та технології взаємодії; мовленнєву культуру вчителя початкової школи; студентство як соціальну групу; процес виховання в початковій школі; виховну роботу вчителя початкової школі; основні категорії дидактики початкової школи; організацію навчального процесу та самостійної роботи молодших школярів; сучасні технології в початковій освіті; специфіку організації навчально-виховного процесу в початкових закладах нового типу; контроль й оцінку успішності молодших школярів; організацію науково-дослідної роботи студентів; історію освіти України та зарубіжних країн;

наукові знання про: предмет дослідження педагогічних наук; основні методи науково-педагогічних досліджень; сутність, закономірності й принципи процесу виховання в початковій школі; методи виховання, їхньої класифікації, умови успішності їхнього застосування в різних ситуаціях; особливості виховання молодших школярів у колективі, вплив колективу на становлення особистості; шляхи виховання громадянської свідомості молодших школярів; їхнього світогляду; виховання моральної культури як одного з компонентів всебічно розвиненої особистості; характеристику процесу навчання в початковій школі, його особливості; закони, закономірності, принципи навчання молодших школярів; компоненти змісту освіти, особливості оволодіння ними; історію та шляхи реформування змісту початкової освіти; особливості навчальних планів, програм, підручників для молодшої школи; методи навчання; форми організації навчального процесу; історію, особливості; способи організації навчальної діяльності молодших школярів; контроль навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів.

сформовані програмні компетентності:

√ здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками,

технологіями навчання, розвитку й виховання учнів; чинним нормативним забезпеченням початкової, позакласної та позашкільної освіти тощо;

√ здатність до пошуку, критичного аналізу й оброблення, систематизації й узагальнення інформації;

√ здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, зокрема в процесі професійно-педагогічної діяльності педагога. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно;

√ здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) у різних сферах комунікації;

√ здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;

√ здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки в стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики;

√ здатність до ефективної міжособистісної взаємодії;

√ здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання завдань у професійній діяльності педагога;

√ здатність до застосування знань й умінь із циклу предметів загальної та професійної підготовки, що є теоретичними засадами побудови змісту освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти;

√ здатність реалізовувати завдання, принципи та шляхи національного виховання підростаючого покоління в закладах загальної середньої освіти;

√ здатність організовувати освітній процес у Новій українській школі як цілісну систему формування особистості дитини молодшого шкільного віку у взаємозв'язку всіх його компонентів;

√ здатність застосовувати комунікативні знання, уміння, навички, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки;

√ здатність планувати й організовувати освітній процес: розробляти календарно-тематичне планування динаміки розгортання змісту освітніх галузей, плани-конспекти уроків й інших форм організації освітнього процесу, план виховної роботи, здійснювати його рефлексію та коригування;

√ здатність до виховання й розвитку учнів в освітньому середовищі-родині початкової школи, організації співпраці з батьками та заінтересованими особами в різних формах взаємодії;

√ здатність до створення здоров'язбережувального освітнього середовища, безпечних, психологічно комфортних і толерантних умов освітнього процесу;

√ здатність до здійснення формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів;

√ здатність упроваджувати інноваційні підходи й технології до вивчення освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 013 «Початкова освіта» за освітньою програмою Початкова освіта проводиться у формі **письмового екзамену**, під час якого кожен вступник виконує три завдання, вміщені в обраному ним білеті. Кількість білетів - 30.

Зразок білета:

1. Засоби естетичного виховання у початковій школі: пізнання, праця, гра, природа, побут, мистецтво, людське спілкування.
2. Поняття про структуру уроку в початковій школі, її елементи.
3. Педагогічні ідеї Ш. О. Амонашвілі про навчання дітей у початковій школі.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

I. Основи педагогіки

Педагогіка початкової освіти як наука. Основні положення «Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років». Основні проблеми початкової освіти та шляхи їхнього вирішення. Система освіти в Україні та її структура. Відображення змісту початкової освіти в Законі України «Про загальну середню освіту». Відображення змісту початкової освіти в «Концепції загальної середньої освіти (12-річна школа)». Відображення змісту початкової освіти в концепції «Нової української школи».

II. Дидактика

Основні поняття дидактики початкової школи. Завдання дидактики початкової школи в умовах відродження національної школи (навчання на національній основі з використанням світових досягнень у галузі навчання та виховання, усебічного розвитку особистості учня). Державні нормативні документи, що відображають зміст початкової освіти. Функції процесу навчання в початковій школі: освітня, виховна та розвивальна, їхній взаємозв'язок. Протиріччя як рушійні сили процесу навчання в початковій школі. Мотиви зовнішні та внутрішні; навчально-пізнавальні та соціальні. Діалектика їхніх співвідношень в освітньому процесі. Поняття про процес засвоєння знань учнями початкової школи: поняття, судження – продукти власної пізнавальної діяльності учнів. Характеристика етапів засвоєння знань учнями початкової школи: формування відповідних навчальних мотивів, ознайомлення зі знаннями, виконання дій учнями, узагальнення, скорочення, автоматизація дій. Види самостійних робіт на кожному етапі уроку в початковій школі. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю молодших школярів. Характеристика рівнів засвоєння знань молодших школярів: ознайомлення, відтворення, застосування у звичних умовах, застосування в нових умовах. Роль вчителя на кожному етапі засвоєння знань. Поняття про закономірності процесу навчання в початковій школі.

Принципи навчання та їхня характеристика в початковій школі. Умови успішного використання наочності на уроці в початковій школі. Принципи науковості навчання. Шляхи забезпечення науковості в початковій школі. Принцип доступності навчання в початковій школі. Принцип свідомості й активності навчання молодших школярів. Принцип міцності знань, умінь і навичок молодших школярів. Принцип систематичності й послідовності навчання в початковій школі. Принцип врахування вікових й особистих особливостей у навчанні. Поняття про зміст початкового навчання, його складові. Поняття про методи та прийоми навчання в початковій школі. Характеристика групи методів навчання за характером пізнавальної активності учнів початкової школи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, методи проблемного викладу знань учителем, частково-пошуковий і дослідницький метод навчання. Поняття про організаційні форми навчання в початковій школі. Урок як основна форма організації навчальної діяльності в початковій школі. Поняття про структуру уроку в початковій школі, її елементи. Поняття про типи уроку й особливості уроку в початковій школі. Педагогічні вимоги до формувального та підсумкового оцінювання результатів навчання учнів у початковій школі. Зміст й основні напрями позакласної роботи з молодшими школярами.

III. Теорія та методика виховання

Головна мета виховання в початковій школі (згідно з концепцією «Нової української школи»). Характеристика виховного процесу в початковій школі. Функції виховного процесу в початковій школі: виховання, самовиховання та перевиховання. Закономірності виховного процесу в початковій школі. Принципи виховання в початковій школі. Принцип народності у вихованні дітей у початковій школі. Принцип цілеспрямованості виховання в початковій школі. Виховання особистості в колективі початкової школи. Індивідуальний, особистісний підхід до виховання в початковій школі. Поняття про методи та прийоми виховання в початковій школі. Поняття про засоби та форми організації виховної роботи

та їхня класифікація в початковій школі. Характеристика методів формування свідомості учня початкової школи: переконання, самонавіювання; можливості їхнього використання й особливості застосування в початковій школі. Виховання учнів початкової школи на позитивних прикладах батьків, учителів, товаришів, на прикладі всесвітньо відомих вчених, просвітителів, національних героїв України. Характеристика методів організації діяльності й досвіду суспільної поведінки, вимоги формування та використання суспільної думки дитячого колективу в початковій школі. Характеристика методів стимулювання молодших школярів. Поняття «колектив», його ознаки в початковій школі. Стадії розвитку колективу в початковій школі та роль педагога на кожній із них. Мета та завдання розумового виховання учнів початкової школи. Шляхи та засоби розумового виховання дітей у початковій школі. Поняття про мораль у початковій школі. Сучасне уявлення про суть і завдання морального виховання в початковій школі. Суть і завдання трудового виховання в початковій школі. Шляхи трудового виховання, привчання до систематичної праці, праця в позакласній роботі, праця дітей у сім'ї. Суть і завдання естетичного виховання в початковій школі, його зв'язок із іншими аспектами виховання особистості. Засоби естетичного виховання в початковій школі: пізнання, праця, гра, природа, побут, мистецтво, людське спілкування. Форми роботи в початковій школі з естетичного виховання, естетична освіта, розвиток естетичних почуттів, організація художньо-творчої діяльності дітей. Суть і завдання фізичного виховання в початковій школі. Засоби фізичного виховання в початковій школі: вправи (гімнастика, ігри, спорт, туризм), природні та гігієнічні фактори, шляхи їхнього використання. Організація роботи груп подовженого дня в початковій школі. Форми роботи з сім'єю в початковій школі. Вплив сімейних традицій українського народу, сімейних обрядів на виховання дітей у початковій школі.

IV. Педагогічні технології в початковій школі

Сутність педагогічних технологій у початковій школі. Особливості використання технології критичного мислення в початковій школі: сутність технології. Особливості інтерактивного навчання в початковій школі: сутність й особливості. Інтерактивне навчання: технології кооперативного навчання в початковій школі. Інтерактивне навчання: технології колективно-групового навчання в початковій школі. Інтерактивне навчання: технології ситуативного моделювання в початковій школі. Інтерактивне навчання: технології опрацювання дискусійних питань у початковій школі. Особливості використання методу проєктів у початковій школі: сутність і вимоги до використання. Технології групової навчальної діяльності: мета та завдання технології, її використання в початковій школі. Технології групової навчальної діяльності: етапи організації групової роботи.

VI. Історія педагогіки

Особливості виховання в первісному суспільстві. Системи виховання в Стародавній Греції. Школа й педагогічна думка Стародавнього Риму (М. Ф. Квінтіліан). Системи виховання й типи шкіл у феодальному суспільстві (V-XI ст.). Виникнення й розвиток середньовічних університетів (XII-XIV ст.). Особливості педагогіки та школи в епоху Відродження (XIV-XVI ст.). Педагогічні ідеї педагогів-гуманістів епохи Відродження. Життя, діяльність і світогляд Я. А. Коменського. Основні проблеми виховання в педагогічній спадщині Я. А. Коменського. Дидактичні погляди Я. А. Коменського. Навчальні книги Я. А. Коменського, їхні особливості. Педагогічна теорія й погляди Дж. Локка. Педагогічна теорія Ж. Ж. Руссо. Його праця «Еміль, або про виховання». Теорія елементарної освіти Й. Г. Песталоцці. Педагогічна діяльність і погляди А. Дістервега. Педагогічні ідеї К. Д. Ушинського щодо виховання та навчання учнів початкової школи. Педагогічні ідеї Ш.О. Амонашвілі про навчання дітей у початковій школі.

ПИТАННЯ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

1. Педагогіка як наука.
2. Головна мета виховання в початковій школі (згідно з концепцією «Нової української школи»).
3. Основні положення «Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років». Основні проблеми початкової освіти та шляхи їхнього вирішення.
4. Система освіти в Україні та її структура.
5. Відображення змісту початкової освіти в Законі України «Про загальну середню освіту».
6. Відображення змісту початкової освіти в «Концепції загальної середньої освіти (12-річна школа)».
7. Відображення змісту початкової освіти в концепції «Нової української школи».
8. Характеристика виховного процесу в початковій школі.
9. Функції виховного процесу в початковій школі: виховання, самовиховання та перевиховання.
10. Закономірності виховного процесу в початковій школі.
11. Принципи виховання в початковій школі.
12. Принцип народності у вихованні дітей у початковій школі.
13. Принцип цілеспрямованості виховання в початковій школі.
14. Виховання особистості в колективі початкової школи.
15. Індивідуальний, особистісний підхід до виховання в початковій школі.
16. Поняття про методи та прийоми виховання в початковій школі.
17. Поняття про засоби та форми організації виховної роботи та їхня класифікація в початковій школі.

18. Характеристика методів формування свідомості учня початкової школи: переконання, самонавіювання; можливості їхнього використання й особливості застосування в початковій школі.

19. Виховання учнів початкової школи на позитивних прикладах батьків, учителів, товаришів, на прикладі всесвітньо відомих вчених, просвітителів, національних героїв України.

20. Характеристика методів організації діяльності й досвіду суспільної поведінки, вимоги формування та використання суспільної думки дитячого колективу в початковій школі.

21. Характеристика методів стимулювання молодших школярів.

22. Поняття «колектив», його ознаки в початковій школі.

23. Стадії розвитку колективу у початковій школі та роль педагога на кожній із них.

24. Мета та завдання розумового виховання учнів початкової школи.

25. Шляхи та засоби розумового виховання дітей у початковій школі.

26. Поняття про мораль у початковій школі. Сучасне уявлення про суть і завдання морального виховання в початковій школі.

27. Суть і завдання трудового виховання в початковій школі.

28. Шляхи трудового виховання, привчання до систематичної праці, праця у позакласній роботі, праця дітей у сім'ї.

29. Суть і завдання естетичного виховання у початковій школі, його зв'язок з іншими аспектами виховання особистості.

30. Засоби естетичного виховання в початковій школі: пізнання, праця, гра, природа, побут, мистецтво, людське спілкування.

31. Форми роботи в початковій школі з естетичного виховання, естетична освіта, розвиток естетичних почуттів, організація художньо-творчої діяльності дітей.

32. Суть і завдання фізичного виховання в початковій школі.

33. Засоби фізичного виховання в початковій школі: вправи (гімнастика, ігри, спорт, туризм), природні та гігієнічні фактори, шляхи їхнього використання.

34. Організація роботи груп продовженого дня в початковій школі.
35. Форми роботи з сім'єю в початковій школі.
36. Вплив сімейних традицій українського народу, сімейних обрядів на виховання дітей у початковій школі.
37. Основні поняття дидактики початкової школи.
38. Завдання дидактики початкової школи в умовах відродження національної школи (навчання на національній основі з використанням світових досягнень у галузі навчання та виховання, усебічного розвитку особистості учня).
39. Державні нормативні документи, що відображають зміст початкової освіти.
40. Функції процесу навчання в початковій школі: освітня, виховна та розвиваюча, їхній взаємозв'язок.
41. Протиріччя як рушійні сили процесу навчання в початковій школі. Мотиви зовнішні та внутрішні; навчально-пізнавальні та соціальні. Діалектика їхніх співвідношень у навчальному процесі.
42. Поняття про процес засвоєння знань учнями початкової школи: поняття, судження – продукти власної пізнавальної діяльності учнів.
43. Характеристика етапів засвоєння знань учнями початкової школи: формування відповідних навчальних мотивів, ознайомлення зі знаннями, виконання дій учнями, узагальнення, скорочення, автоматизація дій.
44. Види самостійних робіт на кожному етапі уроку в початковій школі.
45. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю молодших школярів.
46. Характеристика рівнів засвоєння знань молодших школярів: ознайомлення, відтворення, застосування у звичних умовах, застосування в нових умовах. Роль вчителя на кожному етапі засвоєння знань.
47. Поняття про закономірності процесу навчання в початковій школі.

48. Принципи навчання та їхня характеристика в початковій школі.
49. Умови успішного використання наочності на уроці в початковій школі.
50. Принципи науковості навчання. Шляхи забезпечення науковості в початковій школі.
51. Принцип доступності навчання в початковій школі. Доступність засвоєння знань, формування умінь і навичок.
52. Принцип свідомості й активності навчання молодших школярів.
53. Принцип міцності знань, умінь і навичок молодших школярів.
54. Принцип систематичності й послідовності навчання в початковій школі.
55. Принцип врахування вікових й особистих особливостей у навчанні. Сучасний підхід до диференціації в початковій школі.
56. Поняття про зміст початкового навчання, його складові частини: знання, уміння, навички.
57. Поняття про методи та прийоми навчання в початковій школі.
58. Характеристика групи методів навчання за характером пізнавальної активності учнів початкової школи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, методи проблемного викладу знань учителем, частково-пошуковий і дослідницький метод навчання.
59. Поняття про організаційні форми навчання в початковій школі. Урок як основна форма організації навчальної діяльності в початковій школі.
60. Поняття про структуру уроку в початковій школі, її елементи.
61. Поняття про типи уроку й особливості уроку в початковій школі.
62. Педагогічні вимоги до перевірки знань, умінь і навичок у початковій школі.
63. Зміст й основні напрями позакласної роботи з молодшими школярами.
64. Сутність педагогічних технологій у початковій школі.
65. Особливості використання технології критичного мислення в початковій школі: сутність технології.

66. Особливості інтерактивного навчання в початковій школі: сутність й особливості.
67. Інтерактивне навчання: технології кооперативного навчання в початковій школі.
68. Інтерактивне навчання: технології колективно-групового навчання в початковій школі.
69. Інтерактивне навчання: технології ситуативного моделювання в початковій школі.
70. Інтерактивне навчання: технології опрацювання дискусійних питань у початковій школі.
71. Особливості використання методу проектів у початковій школі: сутність і вимоги до використання.
72. Технології групової навчальної діяльності: мета та завдання технології, її використання в початковій школі.
73. Технології групової навчальної діяльності: етапи організації групової роботи.
74. Особливості виховання в первісному суспільстві.
75. Системи виховання в Стародавній Греції.
76. Школа й педагогічна думка Стародавнього Риму (М. Ф. Квінтіліан).
77. Системи виховання й типи шкіл у феодальному суспільстві (V-XI ст.).
78. Виникнення й розвиток середньовічних університетів (XII-XIV ст.).
79. Особливості педагогіки і школи в епоху Відродження (XIV-XVI ст.).
80. Педагогічні ідеї педагогів-гуманістів епохи Відродження.
81. Життя, діяльність і світогляд Я. А. Коменського.
82. Основні проблеми виховання в педагогічній спадщині Я. А. Коменського.
83. Дидактичні погляди Я. А. Коменського.

84. Навчальні книги Я. А. Коменського, їхні особливості.
85. Педагогічна теорія й погляди Дж. Локка.
86. Педагогічна теорія Ж. Ж. Руссо. Його праця «Еміль, або про виховання».
87. Теорія елементарної освіти Й. Г. Песталоцці.
88. Педагогічна діяльність і погляди А. Дістервега.
89. Педагогічні ідеї К.Д. Ушинського щодо виховання та навчання учнів початкової школи.
90. Педагогічні ідеї Ш.О. Амонашвілі про навчання дітей у початковій школі.

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України : підруч. Київ : Либідь, 2006. 420 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. Київ : Академвидав, 2007. 616 с.
3. Державний стандарт початкової освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
4. Елькін М. В. Історія педагогіки: [навч.-метод. посіб. до самостійного вивчення дисципліни]. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. 204 с.
5. Зайченко І. В. Історія педагогіки : У двох книгах. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. Кн. I : Історія зарубіжної педагогіки. 624 с.; Кн. II : Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. 1032 с.
6. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. Київ : Знання, КОО, 2003. 450 с.
7. Нова редакція типових освітніх програм для 1-2 класів НУШ URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/10/5d9d8feb1ce4f316467013.pdf>
8. Нова редакція типових освітніх програм для 3-4 класів НУШ URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/10/5d9d950e2e6d2068304471.pdf>
9. Нова Українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
10. Нова Українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
11. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
12. Педагогіка : баз. підручн. для студ. вищ. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка. Харків: Фоліо, 2015. 572 с.
13. Педагогічна майстерність учителя : навч. посіб. / За ред. В. М. Гриньової. Харків : ОВС, 2006.
14. Педагогічна майстерність: комплекс навч.-метод. забезпечення магістрів всіх спеціальностей денної форми навчання. Укл. : Волянчук Н. Ю., Москаленко О. В. Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2016. 68 с.
15. Теслюк В. Педагогічна майстерність майбутнього викладача: теоретико-методичний аспект. Київ : Ліра-К, 2018. 260 с.
16. Українська педагогіка в персоналіях : У двох книгах. за ред. О. В. Сухомлинської. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1. 622 с; Кн. 2. 550 с.
17. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. Київ : Академвидав, 2009. 560 с.
18. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Либідь, 2003. 560 с.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 100 ДО 200 БАЛІВ

Бали	Кількість правильних відповідей	Характеристика відповіді
190 – 200 балів	Від 95% до 100% правильних відповідей	<p>Вступник логічно й послідовно вибудовує відповідь на теоретичне питання, виявляє яскраво виражену суб'єктну позицію й вільно оперує знанням сучасних психолого-педагогічних теорій і концепцій, демонструє вміння розглядати проблему в загальному контексті історичного підходу, вміння порівнювати й оцінювати різні наукові підходи, виділяти невивчені аспекти, які виникають протиріччя, перспективи розвитку. Вступник вільно веде діалог із членами фахової атестаційної комісії під час відповіді, користуючись сучасною науковою термінологією.</p>
172 – 189 балів	Від 81% до 94% правильних відповідей	<p>Вступник демонструє всебічні, глибокі знання, уміє застосовувати їх на практиці. Вільно висловлює власні думки, аргументовано відповідає на поставлені запитання. Відповідь вступника повна, логічна. Вступник може припускатися незначних огріхів. Вступник пропонує самостійні приклади, які можуть бути реалізовані на практиці. Діалог із членами фахової атестаційної комісії носить науковий характер, відповіді вступника ґрунтовані, мова грамотна, з використанням сучасної наукової лексики.</p>
154 – 171 балів	Від 67% до 80% правильних відповідей	<p>Вступник логічно вибудовує відповідь на теоретичне питання, усебічно уявляє та оцінює різні підходи до розглянутої проблеми, підтверджує висунуті теоретичні положення прикладами, однак характерна недостатня інтеграція психолого-педагогічних знань під час обґрунтування концептуального підходу й пояснення протиріч, що виникають під час виховання та навчання дітей у початковій школі. Спостерігається деяка непослідовність в обґрунтуванні своєї точки зору, деяка суперечливість у теоретичних позиціях.</p>

136 – 153 балів	Від 53% до 66% правильних відповідей	Вступник виявляє загалом добрі знання з дисципліни, досить успішно виконує передбачені програмою завдання; оперує основними поняттями, уміє робити висновки. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить незначні помилки. Вступник відчуває труднощі під час відповіді на питання членів фахової атестаційної комісії, замінюючи наукове обґрунтування проблемним міркуванням практично-побутового змісту.
118 – 135 балів	Від 39% до 52% правильних відповідей	Відповідь на теоретичне питання вступника побудована недостатньо логічно у розкритті сучасних психолого-педагогічних теорій та концепцій, висунуті положення декларуються, але недостатньо аргументуються, не розкривається сутність відмінностей концептуальних підходів. Відповідь не має чіткого теоретичного обґрунтування, носить переважно описовий характер.
100 – 117 балів	Від 25% до 38% правильних відповідей	Відповідь вступника на теоретичне питання нелогічно вибудувана, судження відрізняються поверховістю, слабкою аргументацією. Відсутнє розуміння своєрідності початкової освіти, психологічних особливостей і механізмів розвитку дитини у цей період. Відповідь не має теоретичного обґрунтування, розроблена схематично, потребує уточнень і додаткових запитань. У мові трапляється розмовно-побутова лексика, спостерігаються значні неточності у використанні наукової термінології.
Менше 100 балів Не склав	Від 0% до 24% правильних відповідей	Вступник володіє теорією на фрагментарному рівні, під час виконання завдань припускається принципових помилок. Вступник не здатний орієнтуватися в програмному матеріалі, не вміє самостійно зробити висновків. Наукове обґрунтування проблем замінюються міркуваннями життєвого плану. У мові переважає розмовно-побутова лексика.